

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a
SZÉKELYHIRLAP-pal

(GAZETA SĂCUIMII)
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

fuzionat cu
ZIARUL SĂCUESC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
1. szám.

Redactor responsabil și editor — Felelős szerkesztő, kiadó

Kovács J. István

Redacția și administrația:

BIROU DE ZIARĂ KOVACS
Strada Gen AVARESCU 1

Világesemények.

Március nem hiába az ébredés, az újjászületés hónapja. Az európai nemzetek politikai életében is az elmúlt napokban nagy változások mentek végbe. Megbukott a francia Chautemps-kormány s helyét újból Blum kormánya foglalta el. Nem jósolnak hosszú életet ennek a kormánynak sem. Franciaország évek óta háborog. Valami nincs jól. Valami nagy átalakulásnak kell következnie itt is. — Részleges kormányválság volt Magyarországon is. A győri beszéd után dr. Darányi Kálmán miniszterelnök lemondott, de a kormányzó újból megbizta a kormány megalakításával, ami nyomban meg is történt. — Világpolitikai szenzáció erejével hatott Ausztria csatlakozása Németországhoz Dancigi mintára itt is a hatalmat a nemzeti szocialisták vették át. Miklós szövetségi elnök, Schuschnigg kancellár lemondása után Seyss-Inquart belügyminisztert nevezte ki új kancellárnak, aki kormányát rövidesen megalakította és az ország rendjének biztosítására Németország segítségét kérte. A német csapatok szombatra vitradólag több helyen átlépték a határt, mire Miklós szövetségi elnök is lemondott s a hatalmat átadta az új kancellárnak. Seyss-Inquart kormánya nem késelt eltörölni a régi alkotmányt s törvényrendelettel életbeléptette az új alkotmányt, amelynek első szakasza kimondja a csatlakozást Németországhoz.

Az eddigi jelekből ítélve, Ausztria a Németbirodalomban ugyan egyelőre megtartja külön tartományi jellegét, de közös lesz a hadügy és belügy. Hitler vezér és kancellárnak már át is adták a hadsereg feletti legfőbb parancsnokságot, akire azonnal fel is esküdött az osztrák katonaság és tisztikar. Hitler hétfőn az osztrák nép örömrivalgása közepette bevonult Bécsbe.

Március 31-én jár le az adóhátrálékok kedvezményes határideje.

A pénzügyminisztérium hivatalosan közölte, hogy az adóhátrálékok kedvezményes határidejét, mely 1938 március 31-én lejár, semmiféle körülmények között nem hosszabbíthat meg. Tehát aki eddig az időpontig nem rendezte adóhátrálékait, attól adóhátrálékának teljes összegét fogják készpénzben követelni és végrehajtani.

Március 31-ig az adóhátrálékot a következő módon lehet fizetni: az 1932 előtti hátrálékok harminc százalékát adóbonban, vagy második kibocsátású kötvénnyel, husz százalékát készpénzzel, míg a maradék ötven százalékot elengedik. Az 1932 utáni adóhátrálékokat pedig 20 százalék készpénzzel, 80 százalék adóbonnal lehet kifizetni.

Emelték a megyei és községi tisztviselők fizetését.

Bucuresti, márc 19

A hétfői Hivatalos Lapban belügyminiszteri döntés jelent meg a megyei és községi tisztviselők fizetésének emeléséről. A fizetéseket 1937 december 1-i kezdettel az 1932-i nyíltban állapították meg, ha a je-

lenlegi fizetések ennél magasabbak, ebben az utóbbi esetben azonban változatlanok maradnak. A megyei és községi nyugdíjasok nyugdíjait is hat százalékkal emelhetik, ha annakidején az állami tisztviselőkkel együtt ezeket a nyugdíjakat csökkentették.

Megindult megyénkben is a falumunka

Târgu-Săcuiesc (Kézdivásárhely), márc 19

A vármegyei gazdasági kamara és gazdasági egyesület részéről lelkes emberek járják be a falvakat és a gazdasági teendőik fontos kérdését tárgyalják meg a faluk gazdáival. Az előadásoknak átlag 100 — 200 hallgatója van, ami azt mutatja, hogy nagyon hasznos és nem hiábavaló munka a néppel foglalkozni.

Most szerdán városunkba látogattak el a kiküldöttek és a tanácsház nagytermében tartottak sok okulásra szolgáló előadásokat.

Séra István, a vármegyei gazdasági egyesület titkára a talajművelésről beszélt, Benedek Pál földművelő (Santion'unca) a trágyakezelésről értekezett, Micu gazdamérnök pedig a vetésforgóról tartott ügyes előadást.

Az előadásorozat befejezését Kovásznai János földművelő (Anghelusa) a takarmányozásról mondott sok érdekes és újdonságszámba menő dolgot.

Az előadásokat a gazdák mindvégig figyelemmel kísérték és többször hozzászólottak az elhangzott gazdasági kérdésekhez.

Ausztria eltűnt Európa térképéről

Bucuresti, márc 19

Párisban mély benyomást keltett az Anshluss bejelentése. A lapok megállapítják, hogy elhatározó történelmi esemény történt, Ausztria, amely századokig jelentős hatalom volt Európában, eltűnt Európa térképéről.

Senki sem tudhatja, hogy mi lesz a nagy hatalmak következő lépése. Seyss-Inquart kancellár álláspontja mindenesetre megtehetővé teszi a diplomáciai uton való beavatkozást, írja a Havas-iroda külügyi szakértője.

A múlt században

igy buktatták meg az oltuzi vashánya tervét

s így akarták megjavítani a cselédség „súlyedő erkölcsiségét”

Târgu-Săcuiesc—Kézdivásárhely, márc 19

Sok írás jelent meg már Transilvania természeti kincseiről, de sehol sem emlékezik meg a krónika arról, hogy az Oltuz völgyében vasat is bányásztak volna. Voltak érc és aranykutatók, akik végigbarangolták a Kárpátokat a élethehetőségek új alapjai után kutattak, varázsvesszejük azonban a keresett nemes fémek nem találta meg. A föld méhében rejlő természeti kincsekről legendák szólnak, de egyik sem emlékezik meg arról, hogy Oltuz környékén aranyat találtak volna. Vasat azonban bányászhattak volna. Bánya János, a kiváló földkutató egyik értekezésében utal arra, hogy vashánya lett volna a vidéken, a régebbi írók pedig úgy emlékeznek meg a feketefélmőr:

„a talaja veresesszínű, linom tapintatú festőföld, mi az ott lévő sok vasanyagra enged következtetni”

Csomagolásra itélt, elcsúszott papírok között bukkantunk egy olyan írásra, amelyből kitűnik, hogy Oltuz földjének vastartalma iparszerűen ki is akarták bányászni.

Nyika Demeter kérését elutasították. Bretcu régi határvárosa nemes tanácsához került a vashánya létesítése iránti kérés s a tanács annak rendje s módja szerint a kérést a ker. parancsnokság helyi kirendeltségéhez tette át s ez a következő válaszban buktatta el a bányaalapítás tervét:

No. 747,

11 ik század.

A Helybeli Nemes Tanácsnak.

Bereck November 5-én, 1846.

A Braşov-i kereskedő Nyika Demeter Sodomez közlő létesítési célzott vashánya alapítása tárgya a fennéges főhadi vezér-

ség után a Királyi Kincstartó Tanácsa és a bányászati tiszti hivattal karöltve a tárgy egy bizottság által kivizsgáltatott, melynek eredménye a lón, hogy megtekintve minden ebből támadható viszonyokat, Nyikának a már általa megkezdett Bányá további folytatása nemcsak merőben megtiltatható, sőt minden ez elleni tettjei, vagy következő folyamodásai csakis kellemetlen következményt érthetnének.

Melyről a Nemes Tanács Nyikát értesíteni és minden ebből törekvésével felhagyni rendelni sziveskedjen.

Terkulia százados”

A fenti rendelkezés értelmében járt el Bretcu akkori tanácsa s szigorúan megtiltotta Nyikának a további munkát. Így intézték el az oltuzi vashánya kérdését. „A cselédség naponta súlyedő erkölcsisége.”

A nemes magisztrátus mindjárt egy kalap alatt letárgyalta ifjabb Tilach János c. u. kiadókönyvtáras kérését is a „Cseléd-Katé” terjesztése és megértése tárgyában. Annakidején az igaz szívű és a nép megjavításán fáradozó apostolok különösen a cselédség erkölcsi romlásán buszkodtak. Ifjabb Tilach uram szomorú szívét is nagyon aggasztották ezek a dolgok és felcappott szerkesztőnek, hogy kiadja a Cseléd-Katét. Száz évvel ezelőtt is az volt a sikeres szerkesztés titka, hogy a szerkesztő kelendő anyagi sikerrel tudja elhelyezni művét s így Tilach János sem restelte a fáradságot és szépen cirkalmazott körlevélben ajánlotta könyvét megvételre. Bretcu városa tíz példányt kapott a könyvből a következő sorok kíséretében;

Tekintetes Nemes Tanács!
és nemes esküdt közönség!
Bátor vagyok a te, ns. tanácsnak és ns. esküdtközönségnek tiz pè'dány Cseléd-Kátét alázatos tisztelettel idezárva küldeni.
A cselédség naponta súlyos erköltsisége, s magaviselete, a gazdáknak örökös panaszra hozott azon ötletre, hogy e jeles munkát kiadjam. Kidolgozását ügyes s e pályán gyakorlott kére bizám s így lehetett, hogy e könyvecske gyümölcsöt ne teremjen.

Nem tartám feleslegesnek azt is megemlíteni, hogy e kis munka czélszerűségét hírlapiaink is dicséret méltánylással érintik.

Eannyit idézünk a könyvet ajánló levélből, s hogy a város magas tanácsa és nemes esküdtközönsége mennyiben járult a cseléd-katé anyagi támogatásához s a „súlyos erkölcsiség” vádjával illetett cselédek jobb úra tértek-e, arról nem szól az egykori okirat. Valószínű azonban, hogy Tilsch uramnak nem küldték vissza a könyveket, hiszen ha burjánzott is a bűn, voltak megértő emberek akkor is, akik megbecsülték a nyomtatott betű értékét.

Különböző is a könyv ára — mint a kiadó utóiratként megjegyezte, — csak 20 ezüstkrajcár volt

HIREK

— 1-9-3-8.
Már.
19

— Halálozások. Négy évi özvegyiség után követte férjét a halálba: Vajna Károlyné sz. Szabó Mária, néhai Vajna Károly ny. áll. el. isk. igazgató özvegye, aki márc. 12-én 74 éves korában városunkban meghalt. Antal Áronné sz. Vajna Erzsébet, főgimn. tanár neje (Mercurea-Ciuc) édesanyját gyászolja az elhunytban. — Fülöp István ny. vasutas meghalt városunkban.

— Sorozás. A városunkbeli ifjak sorozása április 7-én lesz.

— Koszorúmegváltás. Özv. Vajna Károlyné haza a alkalmával Nagy Ferenczné sz. Györfő Anna urnó 100 lejt adott a menház javára, melyért köszönetet mond Jancsó Gáborné igazgatónő.

— Megfagyott az uton. A múlt szombaton megfagyva találtak a Cernatul felé vezető országuton Bega Mihály cigányt. Az 55 éves ember részegen ment haza s az uton levetve a kabátot, leterítette egyik hórakas tetelére és arra lefeküdt. Ugy találta rá az örök átomba merült emberre, mintha csak egy kis pihenőre feküdt volna le otthon, a négy fal között.

— MEGHIVÓ. A Menház márc 26-ikán, szombaton d. u. 5 órakor a saját helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre ezúton is meghívják a tagokat. Tárgysorozatra az évi jelentéseken kívül általános tisztújítás is kerül.

— A lapunk késése miatt kérjük olvasóink szíves elnézését. Az oszromállapotot kimondó rendelet szerint minden nyomtatványt, így a két helybeli újságot is, a megye székhelyén kell cenzuráltatni, ami miatt 1-2 napi késést fog szenvedni a lap nyomása.

— Kaszinó közgyűlés. A múlt héten tartotta meg a Kaszinó a rendes közgyűlést dr. K. Kovács István elnök elnöklété mellett. A rendes évi jelentések kerültek napirendre.

— A pénzügyi év vége. Március 31-ikével véget ér az 1937-38-iki költségvetési vagy pénzügyi év. Erre való tekintettel Ofel-sege már aláírta a március havi hivatalnoki és nyugdíjak kiutalására vonatkozó királyi rendeletet, amelynek értelmében a fizetések és nyugdíjak folyósítása a közeli napokban várható.

— Drágább lett az utlevelek magyar láttamozása. A Magyarországra utazni szándékozók figyelmét felhívjuk, hogy folyó évi március 1-től az utlevelek láttamozási díja: egyszeri beutazásra 510 lei, kedvezményes díj 310 lei.

Elsőrendű széna, sarjú és burgonya eladó PAÁL LAJOS ref. lelkész-nél Târgul-Săcuesc.

Clubul Sportiv din Târgul-Săcuesc.

No. 24 din 14 Martie 1938.

CONVOCARE

Clubul sportiv din Tg.-Săcuesc va ține
adunarea generală anuală

în ziua de Duminecă 3 Aprilie a. c. p. m. la ora 4 (16) în localul Clubului său din Tg.-Săcuesc str. Avram Iancu No. 12 la care convocam membrii clubului potrivit art 22 din statutul nostru.

La caz dacă adunarea generală nu se va putea constitui conform art. 22, adunarea generală se va întruni după 8 zile, adică la 10 Aprilie a. c. la aceiași ore și în aceiași loc, când se va ține indiferent de membrii intruniji.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale
2. Numirea a doi membri pentru verificarea proc. verb.
3. Raportul secretarului
4. Raportul magazionerului
5. Raportul comisiei delegat cu constrinerea localul clubului
6. Raportul casierului
7. Raportul cenzorilor
8. Raportul șefilor de secție
9. Raportul bibliotecarilor
10. Pregizarea bugetului pe anul aces
11. Acordarea dispensei președintelui secretarului și a membrilor din comitet
12. Demisia președintelui, secretarului și a comitetului
13. Alegerea unui președinte ad-hoc, constituirea comisiei de candidare, procedarea la alegerea noilor membrii conducători și a comitetului.

Propuneri în senzul art 25,
Târgul-Săcuesc, la 15 Martie 1938
Comitetul.

Tg.-Săcuesc i Sportegyesület
No. 24—1938

MEGHIVÓ.

A Clubul Sportiv Tg.-Săcuesc, (Tg.-Săcuesc i Sportegyesület)

rendes közgyűlését

1937 év április 3-án, vasárnap délután 4 vagyis 16 órakor Târgul Săcuesc, az egyesület Klubházában Str. Avram Iancu No. 12. fogja megtartani, amelyre a tagokat az alap szabályok 18 § a értelmében meghívja.

Ha az alapszabályok 22. §-a alapján a közgyűlés határozatképes nem lenne, akkor a fenti határnaptól számított 8 nap eltelté után, vagyis 1938 április 10-én, vasárnap délután 4 (16) órakor lesz a fent említett helyen az évi rendes közgyűlés megtartva, amely közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül fog határozni. E közgyűlésre újabb meghívó kibocsátva nem lesz.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kinevezése.
3. Tílkári jelentés
4. Szeretáros jelentése
5. A Klubház építőbizottság jelentése
6. Pénztáros jelentése
7. Ellenőrök jelentése
8. Szekosztályvezetők jelentése
9. Könyvtáros jelentése
10. A folyó évi költségvetés megállapítása
11. Az elnökségnek, tisztikarnak és a választmányi tagoknak a felmentvény megadása.
12. Elnök, tílkár, valamint az összes választmányi tagok lemondása
13. Korelnök megválasztása és a kandidáló-bizottság kijelölése, azután az új tisztikar és a választmányi tagok megválasztása
14. Indítványok az alapszabályok 25 §-a értelmében.

Târgul-Săcuesc, la 15 Martie 1938.

A választmány.

Eladó családi lakóház, mely áll 3 szoba, konyha, kamra, fürdőszoba és nagy verandából, nyári konyha és más melléképületekből, kert és udvarokból
Cím a kiadóban.

Eladók — 2 lakóház, valamint 5 és 6 hold prima szántó. Érdeklődni a Kovács-hírlapirodában

Eladó egy emeletes kőház 3 szoba és melléképületekkel, a Biserica-utca 13 sz. alatt. Értekezni lehet tulajdonosnál, özv. dr. Botos Józsefnél, Str. Avereșcu 13 sz.

Tipografia MINERVA Târgul-Săcuesc 1938

A város hivatalos hirdetményei.

No: 1407/1938

PUBLICATIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 4 Aprilie 1938, ora 11 a. m. Primăria Orașului Trg-Săcuesc va ține licitație minuendă pentru darea în întreprindere a lucrărilor de fierarie necesare în cursul anului 1938/39.

Licităția se va ține în cabinetul primarului în conf. cu disp. art. 88—110 din L.C.P. Valoarea lucrărilor este cca Lei 20.000 Garantia 5%

Trg-Săcuesc, la 14 Martie 1938

Primar
ss. Finichiu

Secretar gral
ss. R Cosma

Hirdetmény

Közhirrre tesszük, hogy folyó év Aprilis hó 4-én d. e. 11 órakor a Polgármesteri hivatalban az 1938/39 évben szükségesített kovács munk latok váliatba adására nyilvános árlejtést tartunk.

A munkálatok értéke cca 20.000 Lei.
Primăria,

Primăria Orașului Trg — Săcuesc.
No. 1538/1938.

PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința generală, că nimeni nu are voie a pescui în apele de ș.s. decât numai cu permis de pescuit, ce se eliberează de către arendașii Administrației Generale a Pescăriilor Statului și de către Societățile de pescuit.

Trg-Săcuesc, la 16 Martie 1938

Primar
ss. Finichiu

Secretar gral
ss. R Cosma

HIRDETMÉNY

Közhirrre tesszük, hogy senkinek sem szabad halászni, akinek nincs megfelelő halászati engedélye. Kihágók szigorúan lesznek büntetve.

Primăria.

A MOZI MŰSORA.

Március 19—20 án, szombaton és vasárnap este 9 órakor, vasárnap d. u. 6 órakor

Tarzan bosszuja

Dzsungel fölvételek, felfilmulja az eddig megjelent Tarzan filmeket
Főszereplő: Herman Brix

Március, 23—24-én, szerdán és csütörtökön este 9 órakor.

Kínai negyedek titka

Kína sötét rejtelmait tárja fel a híres Tarzan kutyával.

Márc, 26 — 27 en, szombaton és vasárnap este 9 órakor, vasárnap d. u. 6 órakor

Lányok fehérben

Jón: Salem lánya, Nyomorultak.

Minden alkalommal friss Híradó

Haszonbéri hirdetés

Vármegyénk DALNIC (Dálnok) községében

özv. Biró Károlyné hagyatékából

75 hold m.v. velhető szántó, 10 és 1/2 hold réti kaszáló és 2 1/2 hold belsőség gazdasági épületekkel és gyümölcsösökkel;

Becző Péter Gergely hagyatékából

28 hold szántó, 9 hold erdei kaszáló, 3/4 hold belsőség gyümölcsösökkel és lakóházzal; ezen hagyatékok szántóinak, kaszálóinak, erdeinek, a mezőrendőrségi és erdészeti törvények által megengedett

legeltetési joga

1938 évi március 27-én

délután 2 órakor

özv. Péter Zsigmondné hagyatéka lakótelekén nyilvános árverésen

a kellő biztosítékot nyújtó legtöbbet ígérőnek, az 1938 ik gazdasági évre,

haszonbérbe adatik.

Részletes felvilágosítást nyújt és írásbeli ajánlatokat is elfogad:

JOÓS IMRE, nyug. tanár, hagyatéki gondnok

Hirdetéseket olcsó árban a Székely Újság közöl